

Muziek over wetenschap

Leidse onderzoekers zingen en rappen over statistiek, biologie en Star Wars. 'Het volgende nummer wordt een housetrack over validiteit'

Gerechtigheid voor Palestijnen

Hoogleraar en jurist Helen Duffy spant een zaak aan tegen Nederland. 'Commandanten hebben geen immuniteit als het gaat om oorlogsmisdaden'

5

Winterdip Wat kun je ertegen doen?

11

Noodgedwongen verhuizen Door het nieuwe woonbeleid moeten studenten in de wijken Transvaal, De Kooi en Noorderkwartier op zoek naar andere woonruimte. Waar moeten zij naartoe? 'Voorrangsregelingen zijn vrij ingewikkeld'

2

Getekende kroegen Een ode aan sigarettengeur

12

De kracht van de Leidse kroeg

In Leiden hoef je maar zo'n 200 meter te lopen of je stuit al op de volgende kroeg. De huiskamers van de straat, zo noemt illustrator Caroline Ellerbeck ze. Ze besloot ruim twintig kroegen te illustreren en te bundelen in de serie Ode aan de Kroeg.

DOOR ELSE VAN DER STEEG
ILLUSTRATIES CAROLINE ELLERBECK

Het begon met een serie in Rotterdam, waar Ellerbeck nu woont. 'Het viel me op dat in Rotterdam veel hippe cafés en koffietentjes kwamen op de plek van de gezellige kroegjes. En die verdwenen dan juist uit het straatbeeld. Daar haalde ik het idee vandaan om de kroegjes te gaan tekenen, als een soort ode. 'Er zijn weinig openbare ruimtes waar je je echt thuis kan voelen, dat is een kroeg bij uitstek. Er komen allerlei mensen, niet alleen uit je eigen bubbel. Het is een verzamelplek, met altijd een paar stamgasten. De tijd lijkt er een beetje stil te staan, het gaat niet om het interieur, het is niet "opgehipt". Je gaat voor de ontmoetingen en de goede gesprekken. Je raakt makkelijk in gesprek met mensen van andere leeftijden, mensen staan ervoor open. Het gesprek komt ook makkelijker op gang met een biertje op. Het is vaak klein, het personeel creëert een gezellige sfeer. 'Dat heb je minder in zo'n hippe koffietent, daar moet je er toch meer tussen passen. In een kroeg kijkt niemand gek op als je 'anders' bent: ouder, jonger. Je kan met een hond binnenkomen, als oud mannetje, in je oude kloffe of met een kind, noem maar op.' Ellerbeck groeide op in Leiden en bleef er ook wonen tijdens haar studie aan de Koninklijke Academie van Beel-

dende Kunst in Den Haag. 'Toen liep ik iedere dag naar het station langs café Eigenzorg. Daar kwam ik zelf eigenlijk nooit, maar hij is zo iconisch in het straatbeeld.' En dus werd de gevel van Eigenzorg geïllustreerd. 'In Leiden valt het mij nog wel mee hoeveel kroegen er verdwijnen. Ik vind het heel leuk dat er veel jonge mensen in de kroegen komen. Je ontmoet daar de echte Leidenaar én de student.' Een van haar favoriete illustraties uit de serie is Café In De Oude Marenpoort, ook wel bekend als de MaPo. 'In dat soort cafeetjes stap je echt de geschiedenis in. Het ruikt er nog steeds een beetje naar bier en sigaretten, al mag je al lang niet meer binnen roken. Het is er altijd een beetje donker. 'En in cafés hebben mensen herinneringen van dingen die er plaatsgevonden hebben. Je wordt er verliefd, je hebt er ontmoetingen. Ik heb ook de gevel van Einstein getekend: die bestelde iemand omdat ze daar haar echtgenoot heeft ontmoet.' Met veel plezier denkt ze terug aan haar eigen studententijd: 'Met het huis van mijn vriend gingen we altijd poolen bij De Trechter. Die bestaat nu niet meer.' Ellerbeck koos er bewust voor om de kroegen van de buitenkant te tekenen. 'Als je ze allemaal van buiten ziet heeft het een soort eenheid. Ik vind ze er van buiten ook

'Hier kijkt niemand gek op als je "anders" bent'

zo lonkend uitzien. Als je daar staat, heb je die voorpret nog. Je kan er heel veel zin in hebben. Het is gezellig, je hoort de muziek al een beetje. Het trekt je als het ware naar binnen. En de puien zijn vaak gewoon heel mooi.' Ellerbeck heeft een duidelijke boodschap met haar Ode aan de Kroeg: 'Ik hoop dat mensen lekker vaak naar de kroeg blijven gaan, de kroeg blijven ondersteunen en lekker veel bier gaan drinken. In Rotterdam verdwijnen er veel cafés omdat omwonenden overlast ervaren. Het beleid verandert dan: de kroegen worden afhaalrestaurants, omdat de buurt er geen zin in heeft.' De illustraties hangen tot 2 maart in Coffee Star, het bibliotheekcafé aan de Nieuwstraat 4 in Leiden. 'Het liefst zou ik zien dat de prints in de kroeg komen te hangen. Ik vind niet dat je ergens naartoe moet om kunst te bekijken, dus niet naar een museum. Het is juist leuk als mensen het gewoon tegenkomen. En dan niet alleen de mensen die ervoor gekozen hebben, maar iedereen. Mijn werk mag best worden opgehangen in de Albert Heijn.'

Caroline Ellerbeck Ode aan de Kroeg, Coffee Star Leidse bibliotheek. Te zien tot 2 maart

Janus Linmans (1945-2023)

Op 25 december 2023 overleed Janus Linmans in Leiden. Linmans was onderbibliothecaris van de Leidse universiteitsbibliotheek tussen 1981 en 2006. In 1976 werd Linmans door bibliothecaris mr J.R. de Groot aangesteld als beleidsmedewerker van de Leidse bibliotheek. Binnen enkele jaren werd hij onderbibliothecaris, een functie die hij 25 jaar vervulde.

Linmans werd geboren in Oirschot op 16 mei 1945. In september 1956 werd hij als elfjarige jongen door zijn ouders met de fiets naar het seminarie Beekvliet in Sint-Michiëlgestel gebracht. Als kind uit een boerengezin was de priesteropleiding in het seminarie voor hem een van de weinige kansen om een goede opleiding te krijgen. Linmans volgde er het Gymnasium-A, en was goed in talen en klassieken. Detail: van de latere bisschop Bluysen kreeg hij lessen seksuele voorlichting. Op het Groot Seminarie in Haren (NB) kreeg hij daarna (vanaf 1962) de vakken wijsbegeerte en filosofie. Daar ontving hij nog de kruinschering, een lagere wijding.

In 1965 ging Linmans theologie studeren in Nijmegen. Hij ging in de stad wonen en maakte zich al snel los van de katholieke kerk. Hij studeerde in 1970 af met een beurs van het rijk. Daarna studeerde hij een jaar in Lund (Zweden) op een beurs van het Svenska Institutet. 'Toen ik erheen ging, kende ik geen woord Zweeds. Toen ik wegging had ik een Zweedse verloofde.'

In Zweden bestudeerde Linmans het Nieuwe Testament en tussen 1971 en 1976 deed hij een ZWO-onderzoek naar de synoptische evangeliën. Die studie voltooide hij niet, maar twintig jaar later kwam het alsnog tot een Nijmeegs proefschrift: *Onderzoek naar de synoptische evangeliën: syntaxis, discourse-functies en stilometrie* (1995).

Tussen 1974 en 1976 volgde Linmans de post-academische bibliotheekopleiding in Amsterdam en in 1976 solliciteerde hij met succes af in Leiden. Dat was in een lastige periode: bibliothecaris De Groot lag overhoop met het College van Bestuur, met de facultaire beheerders en met een groot deel van het personeel. Linmans mocht plooiën gladstrijken.

In de dertig jaar van zijn dienstverband in Leiden stond Linmans aan de wieg van de digitalisering in de Leidse universiteitsbibliotheek. In 1987 benadrukte hij in *Leidsch Dagblad* dat de digitale bibliotheek een noodzaak was: 'We moeten nu experimenteren met databestanden. Computers worden steeds belangrijker.' Linmans was in Leiden samen met de beleidsmedewerkers Cees Klapwijk en Jeroen Vervliet de motor achter deze ontwikkelingen: de online catalogus kwam beschikbaar in 1986, het overzicht van elektronische tijdschriften een decennium later. De digitale bibliotheek kreeg langzaam vorm. Diverse collega's die op jonge leeftijd in de bibliotheek begonnen, roemen het vertrouwen en de mogelijkheden die ze van Linmans kregen.

Linmans was drie keer kort interim-bibliothecaris: na het vertrek van De Groot, van diens opvolger Jacques van Gent (1993) en van Paul Gerretsen in 2005. Linmans was een voorzichtig man. Hij nam geen risico's, benadrukte altijd het belang van de bibliotheek en keek goed naar nieuwe ontwikkelingen. Na zijn afscheid van de bibliotheek publiceerde hij in 2008 bij het Centrum voor Wetenschaps- en Technologiestudies (CWTS) de studie *Een onderzoek naar bibliometrische indicatoren voor het bepalen van impact van wetenschappelijk onderzoek in de geesteswetenschappen*, waarin hij enkele belangrijke aspecten van bibliometrie in de humaniora benadrukte.

Linmans schreef behalve zijn proefschrift uit 1995 ook een in memoriam van Johan Remmet de Groot en een van Jacques van Gent (zie de zogeheten *Levensberichten voor de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde*). Opvallend was verder zijn boekje *Legato con amore in un volume. De Leidse universiteitsbibliotheek in Letter en Geest van Frans Kellendonk* - over de korte periode dat Frans Kellendonk in Leiden werkte. Die schets wilde hij later nog uitwerken, maar daar is het niet meer van gekomen.

Linmans kreeg in de herfst van 2023 te horen dat hij ongeneeslijk ziek was. Half november stuurde hij me het bericht dat hij verwachtte het einde van het jaar niet te halen. Naar aanleiding van een ander recent overlijden verzuchtte hij: 'Het is wel oogsttijd...' Op Eerste Kerstdag 2023 overleed Linmans in Leiden. De crematieplechtigheid vond in besloten kring plaats. Zijn vrouw Carin en hun kinderen gedenken hem als de zorgzame man en vader die hij was.

Jos Damen, Bibliotheek Afrika-Studiecentrum, Leiden

Mis niets en download nu de Mare-app

Blijf op de hoogte van het laatste universiteitsnieuws, lees onze interviews met wetenschappers en weet wat er speelt in het Leidse studentenleven!

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van €4,500 te boven gaan

Wij (Nederlandse man en Engelse vrouw) zoeken een **au pair (vr. 18-25)** voor ons dochtertje van 1,5 jaar. Wij wonen deels van het jaar in Engeland (Londen en Wiltshire) en deels in de Bahamas. We willen graag dat de **au pair ons dochtertje Nederlands bijbrengt**. Wij zoeken iemand voor **6-12 maanden** vanaf maart 2024. E-mail: bertrand.kan@outlook.com

Cursussen Beeldhouwen en Boetseren in Leiden. Zie het actuele aanbod op www.jeroenspijker.nl/ Sculpture and modeling courses in Leiden. **Studenten krijgen 50 euro korting**. See www.jeroenspijker.nl/ for the current offer.

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week bijles en huiswerkbegeleiding op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord, basisonderwijs**, 2 leerlingen. Taal en rekenen. **Voortgezet onderwijs:** *Grieks, Latijn, brugklas gymnasium. *Wiskunde, biologie, 2 havo-vmbo. **Leiden-Zuid**, *4 leerlingen basisonderwijs, groep 4, 5 en 6. Woordenschat, lezen. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arubapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekooen@owwleiden.nl.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi- commerciële instanties. De prijs voor en Maretje-extra is €23,- incl. btw voor elke vijftigdigte woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet b.v., Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem, | +31 (0)23-5714745, info@bureauvanvliet.com

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter @weekbladmare
Mastodon @weekbladmare@mastodon.online
Bluesky @mareonline.nl
Instagram @weekbladmare
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 5,000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Else van der Steeg
e.h.van.der.steeg@mare.leidenuniv.nl
Marcjelle van der Kraan
m.w.s.van.der.kraan@mare.leidenuniv.nl
Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Pol Koopman (stagiair)

Medewerkers: Romy van den Akker | Emiel Beinema | Lente van den Berg | Remco Breuker | Josette Daemen | Lorenzo Gerritsen | Omar Ghalay | Olaf Leeuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg,
joostmarcellis.nl

Fotografie: Taco van der Eb |
Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot |
Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk,
Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet b.v.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023 - 571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/Weekblad>

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmman | Nour Eldin Emar | Rosanne Hertzberger | Zoë van Litsenburg | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

De humor van de jonge Rembrandt

Museum De Lakenhal toont vier vroege werken van Rembrandt die voor het eerst in Leiden zijn te zien. ‘Hij was enorm vernieuwend maar ook geworteld in zijn Leidse omgeving.’

DOOR POL KOOPMAN

In de expositieruimte van het museum wordt nog net het laatste schilderij in een houten kist binnengereiden en met uiterste precisie aan de wand opgehangen. De vier schilderijen vormen één geheel met de vaste collectie in de rest van de zaal. Samen beelden de *Brillenverkoper*, de *Drie zangers*, de *Operatie* en de *Flauwgevallen patiënt*, het zicht, het gehoor, de tast en de reuk uit. Het is voor het eerst dat de vier schilderijen samen in Leiden te zien zijn. Het vijfde zintuig, de smaak, wordt vertegenwoordigd door een lege plek aan de wand. ‘Vooralsnog leeg’, benadrukt Van Asperen, want men weet vrijwel zeker dat Rembrandt ook dit vijfde zintuig heeft uitgebeeld. De vijf zintuigen waren voor kunstenaars in die tijd een gebruikelijk onderwerp, legt Van Asperen uit. Uniek aan Rembrandt, in vergelijking tot andere kunstenaars, is dat hij ze heeft afgebeeld doormiddel van alledaagse tafereelen. Deels heeft dit te maken met de opdrachtgevers die er in de Nederlandse Republiek rondliepen. Anders dan het koninklijk hof in Frankrijk of de kerk in de Italiaanse staten, hadden deze niet zo’n behoefte aan keurige nimfen of andere dergelijke allegorieën. Rembrandt geeft hier nog verder zijn eigen draai aan door in de schilderijen ook nog eens een dosis humor te verwerken. Op de gezichtsuitdrukking van de afgebeelde personages is de emotie duidelijk te zien en ook de kostuums die de mensen dragen zijn bijzonder. Van Asperen vertelt: ‘Voor ons komen de kostuums duidelijk al uit een ver verleden, maar ook in Rembrandts tijd waren ze al ouderwets. Ze werden gebruikt in het theater en werden geassocieerd met oplichterij.’ De chirurgijn die in het schilderij van de *Operatie* een steentje uit het hoofd van de ongelukkige patiënt verwijdert, blijkt niets meer dan een charlatan. Dezelfde humor zit verwerkt in de *Drie zangers*. ‘Andere kunstenaars zouden zo’n scène waarschijnlijk eerder verbeelden met een jong liefdeskoppel, maar Rembrandt kiest voor een oudere vrouw met dichtgeknepen ogen en een gerimpelde man met een knijpbrilletje.’

Ondanks dat Rembrandt nog aan het begin van zijn carrière stond toen hij de werken schilderde - hij moet ongeveer achttien jaar zijn geweest - is zijn stijl er al duidelijk in zichtbaar. Deze is te onderscheiden door onder

andere zijn gebruik van licht, met opvallende schaduwen en scherpe contrasten. Het zorgt voor een dramatisch effect. Verder springt Rembrandts vlotte verftoets eruit. Wie goed kijkt naar de koopwaar in de koffer van de *Brillenverkoper* ziet dat Rembrandt de brillen, bijna impressionistisch, heeft weggezet. Later zou hij deze stijlelementen perfectioneren in bekende werken als *De Nachtwacht* en *Het Joodse bruidje*.

‘We willen met deze interventie in het hart van onze vaste collectie ook laten zien dat Rembrandt als schilder onderdeel was van zijn tijd’, vertelt Van Asperen. Ook Rembrandts tijdgenoten, wier schilderijen aan de andere wanden van de ruimte hangen, bedienden zich van dezelfde technieken. ‘Het waren jonge jongens in dezelfde stad. Ze kenden elkaar. Soms gebruikten ze zelfs dezelfde modellen.’

De *Brillenverkoper* had het museum nog in de eigen collectie. De andere drie schilderijen komen uit de private ‘Leiden Collection’ van de welgestelde investeerder Thomas Kaplan en zijn vrouw uit New York. De *Flauwgevallen patiënt* werd pas in 2015 op een veiling in New Jersey teruggevonden waar het voor enkele honderden dollars werd aangeboden.

Het zorgvuldig verscheppen van dergelijke kunstwerken is geen goedkope onderneming. De Rijksoverheid staat dan ook garant voor de kunstleer. Op de vraag of er door deze operatie juist niet sprake is van nog een ‘blockbuster’ - iets waartegen de vorige directeur van De Lakenhal, Meta Knol, zich uitgesproken verzette - antwoordt Van Asperen dat daarvan geen sprake is. ‘De term blockbuster wordt verschillend gebruikt maar richt zich met name op grote tentoonstellingen met veel bruiklenen. Deze presentatie gaat juist uit van de kracht van onze vaste collectie, en brengt daar verdieping in aan. De werken tillen het geheel naar een hoger niveau, en maken direct duidelijk dat Rembrandt als jonge schilder enorm vernieuwend was maar ook geworteld in zijn Leidse omgeving.’

Rembrandts vier zintuigen – Zijn eerste schilderijen vanaf 20 januari tot en met 16 juni 2024 in Museum De Lakenhal

De Drie zangers van Rembrandt (circa 1625). The Leiden Collection

‘Rembrandt kiest niet voor een jong liefdeskoppel maar voor een oudere vrouw en een gerimpelde man’

‘De lok schaamhaar ligt nog in het archief’

DOOR ELSE VAN DER STEEG
FOTO ROGER CREMERS

Wat houdt jouw stage precies in?

‘Ik inventariseer de brievencollectie van museum Allard Pierson. Ze hebben een enorme collectie van 600.000 brieven, waarvan de meeste nog niet eerder gelezen zijn. Ik help met het in kaart brengen van die collectie, waar dan in de toekomst projecten mee kunnen worden opgebouwd.

‘Soms weet je helemaal niet wat je aanvraagt: dan ken je de afzender wel en vraag je de brief aan en

blijkt die heel saai te zijn. Maar je komt ook echt toffe dingen tegen. Ik vroeg een kinderbriefje aan dat superschattig was om te lezen. Het briefje was van de kleinzoon van Hugo de Groot, die kleinzoon heet ook Hugo de Groot. Toen ik de naam eerst zag dacht ik: ik heb goud in handen. Maar toen bleek het niet van hem zelf, maar van de kleinzoon te zijn. Net geen goud, maar dan zilver.

‘Ik richt me op de Diederichs collectie. P.A. Diederichs

was fervent verzamelaar in de 19e eeuw. Hij kreeg veel brieven opgestuurd van andere mensen die dan zeiden: “Ik weet dat je houdt van vette handschriften van merkwaardige mensen, dus hierbij een brief.” Hij hield heel erg van brieven verzamelen, én van actrices. Hij was verzot op actrices.’

Actrices?

‘Ja, er zitten veel brieven in de collectie die over actrices gaan. Bijvoorbeeld over Elisabeth Christina Poolman. Voor zij doorgebroken was, schreef een hoge pief over haar: “Hee, je moet deze actrice in de gaten houden. Ze is nog jong, onbeschaafd opgevoed en ze spreekt nog geen Hollands, maar ze is nog wel vormbaar.” Later is zij inderdaad een heel bekende actrice geworden.’

Onbeschaafd opgevoed?

‘Ze had zogenaamd onbeschaafde ouders, maar die vader was gewoon blikslager (iemand die blik bewerkt, red.). Dat werd in die tijd gezien als een minder beroep.’

Hoe ben je op deze plek terechtgekomen?

‘Het werd me getipt door vrienden. Ik heb voor mijn bachelor Frans een scriptie geschreven over brieven van Hugonoten. Dat vond ik superleuk en brieven zijn dus al enigszins bekend terrein voor me. ‘Met wat inspanning is het ontcijferen best te doen, maar ieder handschrift verschilt. Soms begint iemand een brief heel netjes, maar eindigt het met gekras. Dat is gewoon niet leesbaar.’

Wat is er zo interessant aan het lezen van 200 jaar oude brieven?

‘Ik vind het leuk dat je echt een inkijkje krijgt in iemands leven en iemands gedachten. Het voelt soms ook wel raar dat jij dan 200 jaar later zo’n brief leest, want er kunnen best persoonlijke dingen in staan. Ik vind het heel bijzonder om dat soms als eerste te lezen. En je dan verdiepen in iemand en ontdekken dat het best een bekende actrice was in die tijd.’

Wat vind jij de opmerkelijkste brief?

‘Deze heb ik zelf nog niet gezien, maar er ligt een briefwisseling tussen twee geliefden en daar is een lok schaamhaar aan toegevoegd. Ik weet niet of ik die aan durf te vragen. Maar ik vind het wel heel grappig: Hoe maakte je een brief erotisch in die tijd? Nou, door een lok schaamhaar toe te voegen. Die lok ligt dus ook nog ergens in het archief.’

COLUMN | MAIA DE QUAY

De pub serveert halve liters teleurstelling en culinaire illusies

Als onderdeel van mijn zes weken durende kerstvakantie, maakte ik een tour door Groot-Britannië. Aldaar heb ik twee hoofdsteden en een heleboel kleine rottige dorpen aangedaan en daarom ben ik nu van mening dat ik veel kan zeggen over de cultuur van onze westerburen.

Voor mijn analyse laat ik de monarchie, de ‘stiff upper lip’ en kopjes thee achter me, want dat alles leidt alleen maar af van het hoofdonderwerp: de pub. De pub – afkomstig van *public house*, dat u het maar weet – dringt namelijk door tot de kern van de Engels-, Schots-, en Walesman, en de zogenoemde pubcultuur wordt dan ook gezien als hoogtepunt van genot.

Maar, lieve lezer, na heel wat empirisch onderzoek ben ik er nog niet zo zeker van wat we ervan moeten vinden. *Therefore, in this essay, I will...*

‘Ik durf het bijna niet te zeggen, maar pints zijn – excuse my French – kut’

Nee, grapje. Maar in mijn expertpoging om tot een genuanceerd en evenwichtig oordeel te komen, zal ik het pubfenomeen eens even goed onder de loep nemen. Wat volgt is dan ook Een Eerlijke Beschouwing van het Instituut De Pub (alternatieve essaytitel: *On the Merits of the Great British Pub*).

Allereerst de voordelen. In alle pubs wordt overmatig gedronken, alle pubs zijn een beetje bruinig van kleur en hebben een flatscreen die louter sportwedstrijden toont en overal kun je zakjes chips bestellen en een *Sunday roast* eten. Het recept is steeds hetzelfde, maar de uitvoering steeds een beetje anders – een reden om ze eigenlijk alle 27.500 een keer te willen bezoeken.

Daarbij is de pub dé geen gezeik-plek: je bestelt aan de bar, er wordt niet lullig gedaan over porties, je kan heerlijk anoniem zijn als je daar zin in hebt en niemand doet moeilijk als je een uur niks bestelt.

Ook is de barman vrijwel nooit een verveelde Gen-Z-er zoals ondergetekende, maar er meestal een van het opgewekte, goedlachse en adremme geslacht.

Maar dan... Ik durf het bijna niet te zeggen, maar pints zijn – excuse my French – kut. Het is lauw, duur (!) en smakeloos bier. Een halve

liter teleurstelling die meer doet denken aan doorzichtig dweilwater dan wat anders. Ondanks dat een pint zeker in de categorie ‘niet lullige porties’ valt, kan je daarbij zeker niet verwachten dat je in een pub minder dan 8 euro gaat betalen voor een lel vloeistof waar ongeveer 4.2% alcohol in zit. Na een korte rekensom (uiteraard ingegeven door onze gierige Hollandse inborst) kwamen mijn relatiepersoon en ik dan ook tot de pijnlijke conclusie dat zelfs in Londen een glas Amstel de meest economisch verantwoorde (laagste prijs, hoogste alcoholpercentage) optie was. Ook het eten in een pub laat zich het best kenmerken als een culinaire illusie. Op de kaart klinkt het vaak als heel wat, maar als het eenmaal op je bord ligt, is het eigenlijk allemaal een samenraapsel van gefrituurde meuk, iets met aardappel en een plukje groen (erwten? sla? niemand weet het) dat je vervolgens op smaak kan brengen met de verzameling aan sauzen op tafel. Nou goed, zoals u misschien kan begrijpen, zal de jury nog uitspraak moeten doen over dit enigszins verdelende fenomeen. In de tussentijd nodig ik u allen uit om zelf vergelijkend warenonderzoek te doen en mij vooral te laten weten hoe de conclusie luidt.

Maia de Quay studeert rechten